

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ: Procesy Środowisko

Szkoła Podstawowa nr 5
Rybnik

Śląski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Katowicach

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego z przedstawionych poniżej obszarów.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądaných efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 06-05-2013 - 17-05-2013 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Iwona Fit, Maria Szymanowska.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli samorządu lokalnego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby/liczba obserwowanych jednostek
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
	Ankieta elektroniczna (CAWI)	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	33
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	12
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	8
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	76
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	62
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo	12
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki oraz wszyscy chętni	0
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	76
Partnerzy szkoły, przedstawiciele samorządu lokalnego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele samorządu lokalnego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	26
Obserwacja zajęć		Klasy trzecie i czwarte (szkoły podstawowe)	6
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza danych zastanych			

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Szkoła Podstawowa nr 5
Patron	Mikołaj Kopernik
Typ placówki	Szkoła podstawowa
Miejscowość	Rybnik
Ulica	dr. M. Różańskiego
Numer	14a
Kod pocztowy	44-200
Urząd pocztowy	Rybnik
Telefon	324221281
Fax	
Www	www.rybnik.pl/sp5
Regon	241798876
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	436
Oddziały	18
Nauczyciele pełnozatrudnieni	34
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	2
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	0
Średnia liczba uczących się w oddziale	24.22
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	12.82
Województwo	ŚLĄSKIE
Powiat	Rybnik
Gmina	Rybnik
Typ gminy	gmina miejska
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wprowadzenie: obraz placówki

Szkoła Podstawowa nr 5 w Rybniku wchodzi w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 5 w Rybniku. Funkcjonuje w dzielnicy Północ od 1970 roku. Ponad 40-letnia placówka nosi imię Mikołaja Kopernika. Koncepcja pracy szkoły ma następujące założenia:

- odkrywamy możliwości intelektualne i twórcze dzieci,
- rozwijamy zdolności i zainteresowania naszych wychowanków,
- realizujemy zadania przygotowujące dzieci i młodzież do radzenia sobie na kolejnych etapach edukacji,
- dbamy o wysoki poziom wiedzy i umiejętności dzieci dostosowany do ich różnych możliwości,
- promujemy zdrowy i bezpieczny styl życia,
- kształcimy przyszłego obywatela Polski, Europy i świata,
- pomagamy rodzicom w wychowaniu dziecka życzliwego, kulturalnego i tolerancyjnego.

Oferta edukacyjna szkoły oparta została na podstawie programowej i jest z nią spójna. Nauczyciele dbają o wszechstronny rozwój szkoły oraz podejmują działania o nowatorskim charakterze.

Procesy edukacyjne zachodzące w szkole są zorganizowane, zaplanowane i monitorowane. Nauczyciele podejmują szereg działań, by motywować uczniów i wspierać ich w nauce, w tym zakresie współpracują z rodzicami.

Nauczyciele podejmują decyzje zespołowo i wspierają się wzajemnie w codziennej pracy z uczniami. Są zaangażowani w działania umożliwiające wszystkim uczniom osiągnięcie sukcesów w nauce, na miarę ich możliwości. Stosują indywidualizację, rozwijają zainteresowania oraz motywują uczniów do nauki.

Szkoła aktywnie współpracuje z podmiotami działającymi w środowisku oraz korzysta z zasobów, jakimi podmioty te dysponują. Nadrzędnym celem nauczycieli w tym zakresie jest dążenie do pełnego rozwoju uczniów. Szkoła w opinii rodziców i środowiska lokalnego przygotowuje uczniów do funkcjonowania na rynku pracy. Nauczyciele współpracują z absolwentami włączając ich w swoją codzienną pracę.

Nauczyciele podejmują działania, by upowszechniać informacje na temat swojej pracy i sukcesów, jakie odnoszą ich uczniowie. Środowisko lokalne postrzega szkołę jako dbającą o jakość nauczania, własny wizerunek i relacje z partnerami.

Rodzice wyrażają swoje opinie na temat pracy szkoły, a ich głos jest brany pod uwagę. Współpraca nauczycieli z domem rodzinnym uczniów w zakresie wychowania wpływa na podejmowane przez nauczycieli decyzje w sprawach uczniów.

Poniżej przedstawiamy raport z ewaluacji pracy Szkoły Podstawowej nr 5 w Rybniku.

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Procesy

Wymaganie: *Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy*

Komentarz:

Szkoła opracowała koncepcję swojej pracy, przyjęła ją, upowszechniła oraz podjęła działania służące jej realizacji. Dokument ten jest znany społeczności szkolnej i przez nią akceptowany.

Szkoła w związku z powstaniem zespołu szkolno-przedszkolnego podjęła działania, by opracować koncepcję pracy, która wyznacza kierunki jej działań, co potwierdza dostępna dokumentacja. Dyrektor i nauczyciele w wywiadach wymienili najważniejsze założenia realizowanej w szkole koncepcji:

- odkrywanie możliwości intelektualnych i twórczych uczniów,
- rozwijanie zdolności i zainteresowań uczniów,
- przygotowywanie uczniów do radzenia sobie na kolejnych etapach edukacji,
- dbanie o wysoki poziom wiedzy i umiejętności dzieci dostosowany do ich różnych możliwości,
- promowanie zdrowego i bezpiecznego stylu życia,
- kształcenie przyszłego obywatela Polski, Europy i świata,
- pomaganie rodzicom w wychowaniu dziecka życzliwego, kulturalnego i tolerancyjnego.

Hasło, które wyznacza kierunek działań szkoły brzmi "Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5 w Rybniku - Kuźnią Młodych Talentów" .

O wartości uznawane w szkole za ważne zostali zapytani w wywiadzie pracownicy niepedagogiczni. Stwierdzili, że są nimi: szacunek, wykształcenie, bezpieczeństwo, przyjaźń, uczciwość, odpowiedzialność, zaangażowanie, patriotyzm, kultura osobista, wrażliwość, dbałość o zdrowie. Pracownicy uważają, że nauczyciele w codziennej pracy z dziećmi m.in. zwracają uwagę na to, by uczniowie nie używali wulgaryzmów, szanowali pracę drugiego człowieka, pomagali wzajemnie. W ich opinii postawy uczniów są kształtowane poprzez angażowanie i mobilizowanie dzieci do udziału w akcjach o charakterze charytatywnym i ekologicznym. Nauczyciele dbają o to, by uczniowie wiedzieli, że za swoje złe postępowanie będą ponosić konsekwencje. Ich zdaniem wybory do samorządu szkolnego są przykładem uczenia się przez dzieci samorządności i właściwych postaw obywatelskich. Poza tym szkoła kształtuje u nich umiejętność pracy w grupie. Respondenci uważają, że wszystkie te działania są istotne w rozwoju dzieci.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły została przyjęta przez radę pedagogiczną. Dyrektor w wywiadzie stwierdził, że nauczyciele przyjęli koncepcję pracy zespołu na posiedzeniu rady pedagogicznej. Jego zdaniem dokument ten został wypracowany wspólnie przez zespoły nauczycieli szkoły i przedszkola na podstawie prowadzonych analiz oraz sugestii uczniów, rodziców i pracowników niepedagogicznych. Nauczyciele w badaniu ankietowym zaznaczyli, że rada pedagogiczna przyjęła wspólnie wypracowaną koncepcję pracy szkoły (30 z 33). Większość (30 z 33) ankietowanych nauczycieli czuje się współautorami tego dokumentu.

Nauczyciele w wywiadzie oraz dyrektor w badaniu ankietowym wskazali działania podejmowane w celu realizacji założeń koncepcji pracy szkoły. W ich opinii szkoła stale troszczy się o:

- utrzymywanie wysokiego poziom nauczania i wychowania i jednocześnie zapewnienie pomocy uczniom w przewyżczeniu trudności,
- rozwijanie zainteresowań dzieci poprzez przygotowanie szerokiej oferty kół zainteresowań,
- odnoszenie sukcesów poprzez zachęcanie dzieci do udziału w konkursach i zawodach sportowych,
- proekologiczne postawy uczniów poprzez realizację programów „Szklanka mleka”, „Owoce w szkole”, „Szkoła Promująca Zdrowie”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Pałac śmieci, trujesz dzieci!”, udział w akcji „Cała Polska czyta dzieciom”,
- indywidualizację procesu uczenia się, np. udział w programie „Pierwsze uczniowskie doświadczenie drogą do wiedzy”,
- unowocześnianie bazy poprzez doposażenie szkoły w tablice multimedialne, projektory, wzbogacanie zbiorów bibliotecznych,

- obywatelskie postawy dzieci poprzez organizowanie konkursów, działania na platformie e-Twinning, współpracę ze szkołami europejskimi,
- bezpieczeństwo dzieci m.in. przez realizację program „Dokuczaniu, dręczeniu mówimy NIE”, rozbudowę monitoringu,
- kształtowanie nawyków odbioru dóbr kultury i udziału w życiu kulturalnym miasta i regionu,
- kultywowanie tradycji regionalnych i narodowych,
- pracę na rzecz środowiska, np. dzięki udziałowi w akcjach inicjowanych przez różne instytucje i urzędy, np. "Nauczanie na rzecz środowiska", "Cała Polska czyta dzieciom",
- kształtowanie postaw o charakterze charytatywnym dzięki udziałowi w różnych akcjach na rzecz potrzebujących,
- zdrowy styl życia (zwracanie uwagi na rozwój fizyczny, organizowanie dodatkowych zajęć sportowych), przeciwdziałanie uzależnieniom (np. prowadzenie lekcji poświęconych rozsądnemu korzystaniu z komputera, telewizji i profilaktyce uzależnień, analizę wyników badania postawy ucznia i przekazanie wniosków rodzicom).

Jako nowe działania, które realizują założenia koncepcji pracy szkoły wymienili:

- wprowadzenie projektu edukacyjnego "Rybnicka szkoła przyszłości" dla klas I-III z szeroką ofertą kół zainteresowań i specjalistycznych,
- przeznaczenie dodatkowych godzin na przygotowanie uczniów klas szóstych do sprawdzianu i uczniów klas trzecich do kolejnego etapu edukacji szkolnej,
- wprowadzenie „Punktowego Systemu Oceniania Zachowania uczniów klas IV-VI”,
- prowadzenie ćwiczeń, gier i zabaw językowych na platformie internetowej „FunEnglish”,
- przystąpienie do programu „Szkoła promująca zdrowie”,
- udział wszystkich klas I-III w akcji „Bezpieczny mieszkaniec”,
- poszerzenie programu wychowawczego i programu profilaktyki o nowe programy i akcje: „Mój młodszy kolega, koleżanka” oraz „Warto być dobrym”, „Nie pal przy mnie, proszę”, „Bezpieczny pierwszak”, „Trzymaj formę”, „Radosny uśmiech, radosna przyszłość”, „Między nami kobietami”, „Moja szkoła jest bezpieczna”.

Poza tym nauczyciele wskazali, że w szkole w ramach programu „Radosna szkoła” powstał plac zabaw. A także unowocześniono pracownię komputerową i dostosowano ją dla 24 osobowej klasy, zorganizowano „Dzień otwarty” oraz konsultacje dla rodziców dzieci przedszkolnych. Utworzono harcówkę i salę zabaw dla klas I-III, zakupiono szafki dla uczniów klas V-VI, wybudowano górkę do bezpiecznych zjazdów saneczkarskich w zimie. Rozszerzono godziny pracy świetlicy szkolnej, ulokowano klasy I-III na I piętrze szkoły. Wdrożono dziennik elektroniczny, który obecnie jest na etapie testowania.

Dyrektor i nauczyciele uważają, że koncepcja pracy szkoły jest analizowana. W wywiadach powiedzieli, że rada pedagogiczna dokonała analizy dotychczasowej koncepcji pracy szkoły na początku roku szkolnego i ze względu na utworzenie zespołu szkolno-przedszkolnego wypracowano nową koncepcję, uwzględniającą zarówno potrzeby szkoły jak i przedszkola. Nowa koncepcja zostanie poddana analizie i ewaluacji po zakończeniu roku szkolnego, uwzględniając sugestie nauczycieli, rodziców, uczniów oraz pracowników niepedagogicznych. Dyrektor w ankiecie wskazał, że cała rada pedagogiczna, dyrektor, rodzice, uczniowie i pracownicy niepedagogiczni uczestniczyli w analizie i modyfikacji koncepcji pracy szkoły. Wszyscy (33) poddani badaniu ankietowemu nauczyciele potwierdzili zdanie dyrektora.

Dyrektor w wywiadzie stwierdził, że w koncepcji pracy szkoły dokonano zmian. W jego opinii odniesiono się do myśli przewodniej. Postanowiono podjąć działania mające na celu odkrywanie i rozwijanie młodych talentów, dbać o rozwój intelektualny i twórczy dzieci oraz wysoki poziom wiedzy i umiejętności, ale także kultywowanie tradycji regionalnych i narodowych oraz zdrowy i bezpieczny styl życia. W koncepcji uwzględniono również przygotowanie dzieci do radzenia sobie we współczesnej Europie i świecie. W zakresie wychowania decydującą rolę koncepcja pozostawia rodzicom, a szkoła ma im pomagać w wychowywaniu wartościowego człowieka. Nauczyciele w wywiadzie potwierdzili opinię dyrektora. Koncepcja pracy została umieszczona na stronie internetowej szkoły i w gablocie przy wejściu do szkoły. Hasło główne znalazło się również na wizytówkach, ulotkach i gadżetach reklamowych szkoły. Wychowawcy oraz nauczyciele na lekcjach wychowawczych wyjaśniają uczniom znaczenie poszczególnych wskazań koncepcji.

Dzieci w wywiadzie powiedziały, że w szkole jest ważne wychowanie, kultura osobista, bezpieczeństwo. W szkole nauczyciele kładą nacisk na naukę, podkreślają, że należy prowadzić zdrowy styl życia, szanować środowisko, być aktywnym i zachęcają uczniów do udziału w konkursach oraz uczęszczania na zajęcia kół zainteresowań. Szkołę wyróżniają osiągnięcia jej uczniów w konkursach i zawodach sportowych. Dzieci uważają, że uczniowie tej szkoły są grzeczniejsi niż ich rówieśnicy w innych szkołach podstawowych. Poza tym w ich szkole jest bezpiecznie, nauczyciele organizują wycieczki, zapraszają ciekawych ludzi. Dzieci powiedziały, że lubią swoją szkołę i dobrze się w niej czują. W szkole podoba się im jej wyposażenie w sprzęt, np. komputery, rzutniki, tablice interaktywnej. Często z nich korzystają w trakcie zajęć. Podobają się im również nowe szafki i plac zabaw.

Rodzice w wywiadzie powiedzieli, że w szkole ważne są patriotyzm, koleżeństwo, przyjaźń, tolerancja, odpowiedzialność, zachowania prozdrowotne, przeciwdziałanie agresji, pokojowe rozwiązywanie konfliktów. Twierdzą, że mają możliwość wpływania na to, co uznaje się w szkole za ważne. W ich opinii kierunki pracy szkoły są odpowiednie.

Powyższe argumenty świadczą o wysokim poziomie spełnienia wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Oferta edukacyjna umożliwi realizację podstawy programowej*

Komentarz:

Oferta edukacyjna szkoły oparta została na podstawie programowej i jest z nią spójna. Nauczyciele dbają o wszechstronny rozwój szkoły oraz podejmują działania o nowatorskim charakterze.

Dyrektor w wywiadzie wskazał elementy podstawy programowej, na które nauczyciele zwracają szczególną uwagę układając programy nauczania. Są to cele kształcenia ogólnego oraz umiejętności zdobywane podczas kształcenia. Poza tym ważne są umiejętność posługiwania się językiem polskim, wzbogacanie słownictwa, przygotowanie uczniów do życia w społeczeństwie informacyjnym. A także edukacja medialna, która polega na właściwym odbiorze i wykorzystaniu mediów, edukacja zdrowotna oraz kształtowanie właściwych postaw indywidualnych, społecznych, obywatelskich. W trakcie obserwacji wszystkich zajęć (6) zauważono, że nauczyciele realizowali elementy podstawy programowej.

Nauczyciele w wywiadzie wymienili najważniejsze działania szkoły z punktu widzenia potrzeb edukacyjnych uczniów:

- organizacja zajęć dydaktyczno - wyrównawczych i specjalistycznych: korekcyjno - kompensacyjnych, rewalidacyjnych, logopedycznych, gimnastyki korekcyjnej, wyrównujących szanse edukacyjne uczniów z trudnościami edukacyjnymi,
- organizacja kół zainteresowań i zajęć wspomagających rozwój uczniów zdolnych,
- wspólne wdrażanie programu wychowawczego szkoły mającego na celu kształtowanie odpowiednich postaw oraz programu profilaktyki kładącego nacisk na umiejętność dokonywania odpowiednich wyborów,
- redagowanie gazetek szkolnych „Copernicus”, „Szkomir & Szkomirek”,
- cykliczne organizowanie akcji charytatywnych uwrażliwiających uczniów na innych,
- promowanie zdrowego i bezpiecznego stylu życia przez współpracę z Bushido w zakresie profilaktyki korekcyjnej wad postawy ciała dzieci w wieku szkolnym, współpraca w realizacji programu walki z otyłością, współpraca w realizacji programu badania stóp, prowadzenie programu "Nie pal przy mnie proszę".

Uczniowie klas piątych w badaniu ankietowym wskazali na rzeczy, których chcieliby się nauczyć: języki obce, przedmioty w planie lekcji (język polski, matematyka, historia, informatyka, przyroda, wychowanie fizyczne, muzyka, plastyka, technika), sport (np. piłka nożna, siatkówka), radzenie sobie w życiu, dobre wychowanie, samodzielność, odpowiedzialność, ortografia, programowanie, uprzejmość, praca w grupach. Dzieci uważają, że szkoła umożliwi im nauczanie się tych rzeczy: raczej tak (34 z 76), zdecydowanie tak (27 z 76), raczej nie (10 z 76), zdecydowanie nie (5 z 76).

Partnerzy w wywiadzie wymienili kompetencje potrzebne na rynku pracy, które kształtują nauczyciele szkoły u swoich uczniów: umiejętność swobodnego posługiwania się językiem obcym, stosowania technologii informacyjno – komunikacyjnej, wykorzystania wiedzy w praktyce, korzystania z różnych źródeł informacji, prezentowania swoich mocnych stron, pracy w zespole. Poza tym rozwijanie takich cech jak pracowitość, systematyczność, uczciwość, rzetelność, odpowiedzialność, pomysłowość, zaradność niezbędnych w życiu zawodowym oraz radzenie sobie w sytuacjach trudnych. Dyrektor w wywiadzie dodał kompetencje potrzebne na rynku pracy, które szkoła uwzględniła w ofercie edukacyjnej, czyli np. umiejętność czytania ze zrozumieniem, wyszukiwania, porządkowania i wykorzystania informacji z różnych źródeł, swobodne posługiwanie się językiem obcym.

Partnerzy w wywiadzie stwierdzili, że dzieci w szkole nabywają prozdrowotnych postaw oraz uczą się dbania

o higienę osobistą. Szkoła kształci umiejętność korzystania z technologii informacyjnej, umiejętności językowe, odbiór dóbr kultury. Poprzez pogadanki nauczyciele uczą dzieci radzenia sobie w sytuacjach zagrożeń. Ważną umiejętnością, na którą nauczyciele kładą nacisk jest współdziałanie w grupie. Poza tym szkoła organizuje spotkania uczniów z przedstawicielami samorządu lokalnego.

Dyrektor i nauczyciele w wywiadach stwierdzili, że w szkole nadzorowana jest podstawa programowa i odbywa się to poprzez:

- sprawdzanie zgodności rozkładów materiału z podstawą programową,
- realizację materiału w odniesieniu do planu pracy na dany rok (numerowanie lekcji, porównywanie zapisów w dziennikach z zapisami w rozkładach materiału),
- obserwację lekcji uwzględniającą realizację treści podstawy programowej,
- analizę notatek w zeszytach uczniowskich,
- karty monitorowania realizacji podstawy programowej, semestralne sprawozdanie z realizacji podstawy programowej uwzględniające ewentualne opóźnienia i ich przyczyny,
- analizę postępów i wyników nauczania,
- analizę osiągnięć uczniów na konkursach oraz sprawdzanie próbnym i sprawdzanie zewnętrznym.

Dyrektor i nauczyciele stwierdzi, że z prowadzonego monitoringu wyciągane są wnioski:

- dobrze opracowane rozkłady materiału (plany roczne) uwzględniające treści podstawy programowej oraz zalecane warunki i sposoby jej realizacji przynoszą wymierne korzyści uczniom i nie powodują opóźnień w realizacji podstawy programowej,
- nauczyciele realizują podstawę programową, uwzględniając zalecane warunki i sposoby jej realizacji,
- nauczyciele w trakcie zajęć stosują różne metody i formy pracy, wykorzystując multimedia i pomoce dydaktyczne,
- systematyczna analiza postępów uczniów pozwala na ewentualne dodatkowe powtórki oraz utrwalenie wiadomości i umiejętności.

Dyrektor w wywiadzie oraz nauczyciele w badaniu ankietowym wskazali na zmiany w ofercie szkoły, które zostały wprowadzone w ostatnim roku szkolnym, by umożliwić uczniom pełniejszy rozwój:

- po konsultacjach z rodzicami poszerzono ofertę zajęć pozalekcyjnych,
- skorzystano z przywileju dodatkowych fakultetów prezydenckich (jako nagroda za najlepszy wynik sprawdzianu w mieście) i wprowadzono ciekawe koła zainteresowań rozwijające zdolności techniczne, artystyczne, dziennikarskie, teatralne a nawet kulinarne uczniów,
- wydłużono czas pracy świetlicy i poszerzono ofertę zajęć świetlicowych o pomoc w odrabianiu zadań domowych, ćwiczenia z logopedą, udział w konkursach świetlicowych, zabawy na placu zabaw,
- przystąpiono do projektu edukacyjnego "Rybnicka szkoła przyszłości",
- wprowadzono punktowy system oceniania zachowania,
- zorganizowano dodatkowe zajęcia na basenie,
- przystąpiono do programu „Szkoła Promująca Zdrowie”,
- pozyskano nowych partnerów do realizacji zadań w ramach spotkań z ciekawymi ludźmi (ratownik TOPR, osoba niewidoma, policyjny Szupek),
- wdrożono w większym stopniu nauczanie problemowe i praktyczne z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi (multimediów),
- doposażono szkołę w tablice multimedialne, projektory, wzbogacono zbiory biblioteczne,
- unowocześniono pracownię komputerową i dostosowano ją wymogów ministerialnych (24 stanowiska komputerowe),
- zorganizowano Dzień Otwarty dla 6 i 7- latków oraz konsultacje dla rodziców,
- zapewniono opiekę i obiady w dni wolne od zajęć dydaktycznych,
- utworzono na terenie szkoły harcówkę,
- dla klas 1-3 przeznaczono jedno piętro i utworzono na nim salę zabaw,
- wybudowano plac zabaw w ramach rządowego projektu Radosna szkoła,
- zmodernizowano dużą salę gimnastyczną (wymiana parkietu) i ocieplono małą salę,
- utworzono oddział przedszkolny w szkole,
- wybudowano górkę do bezpiecznych zjazdów saneczkarskich w zimie,
- wprowadzono procedury bezpiecznego przekazywania uczniów klas młodszych po zajęciach do świetlicy oraz odbierania ich ze świetlicy na zajęcia,
- prowadzono działania umożliwiające otwarcie klasy sportowej.

Uczniowie klas piątych (59 z 76) w badaniu ankietowym stwierdzili, że szkoła pomaga im rozwijać zainteresowania. Rodzice (69 z 76) potwierdzili zdanie swoich dzieci.

Partnerzy w wywiadzie powiedzieli, że zauważają następujące zmiany w ofercie edukacyjnej szkoły w ostatnim czasie. W szkole wybudowano nowy plac zabaw, do dyspozycji dzieci oddano nowe boiska sportowe, kształcenie sportowe w szkole jest na wysokim poziomie i stale się rozwija. Zakupiono nowoczesny sprzęt oraz zaproponowano dzieciom wiele kół zainteresowań.

Nauczyciele i dyrektor podali przykłady rozwiązań programowych lub działań edukacyjnych wprowadzonych w szkole, które nauczyciele uważają za nowatorskie:

- nagroda "Szkolne Koperniki",
- multimedialne podręczniki dla nauczyciela z możliwością korzystania w czasie zajęć,
- stosowanie mandali w ocenianiu zachowania i aktywności uczniów,
- wprowadzenie akcji „Starszy kolega, koleżanka”,
- prowadzenie hodowli owadów, przygotowanie do opieki nad zwierzętami,
- akcje umuzykalniające dla klas młodszych na terenie szkoły, żywe lekcje historii i zoologii,
- akcja "Rodzice, starsi koledzy czytają dzieciom nie tylko po polsku" – zaangażowanie rodziców, także dziadków i babcie oraz absolwentów szkoły (obecnych licealistów) w akcję czytania dzieciom tekstów w języku polskim i angielskim.

Powyższe argumenty świadczą o wysokim poziomie spełnienia wymagania.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wymaganie: *Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany*

Komentarz:

Procesy edukacyjne zachodzące w szkole są zorganizowane, zaplanowane i monitorowane. Nauczyciele podejmują szereg działań, by motywować uczniów i wspierać ich w nauce, w tym zakresie współpracują z rodzicami.

Dyrektor oraz nauczyciele w badaniu ankietowym stwierdzili, że w szkolnym zestawie programów nauczania są uwzględnione zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej. W wywiadzie dyrektor powiedział, że w szkole prowadzi się analizę procesów w sposób systematyczny i zorganizowany. Nauczyciele w badaniu ankietowym zaznaczyli, że planując procesy edukacyjne uwzględniają: możliwości uczniów (33 wskazania), ich potrzeby (32), liczebność klas (31), czas potrzebny do zrealizowania poszczególnych treści (30), organizację roku szkolnego (28) oraz wskazania zawarte w opiniach i orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego wystawionych przez PP-P, zmiany w lekturach wynikające z nowej podstawy programowej.

Uczniowie klas szóstych w badaniu ankietowym na pytanie, czy czują się zmęczeni z powodu liczby zajęć w szkole, odpowiedzieli: raczej tak (22 z 62), zdecydowanie tak (11 z 62), raczej nie (24 z 62), zdecydowanie nie (5 z 62). Uczniowie klas piątych natomiast na pytanie, czy czują się zmęczeni z powodu liczby zajęć w szkole jednego dnia, odpowiedzieli: codziennie (10 z 76), kilka razy w tygodniu (40 z 76), raz w tygodniu (18 z 76), rzadziej niż raz w tygodniu (8 z 76).

W obserwowanych sześciu zajęć w czterech przypadkach cała lekcja oparta była na modelu uczenia się od siebie, natomiast w dwóch podczas lekcji nauczyciel wykorzystał elementy uczenia się od siebie. Podczas wszystkich zajęć nauczyciele umożliwiali uczniom poprawę popełnionych błędów w każdej sytuacji, gdy uczeń popełnił błąd. Także na wszystkich lekcjach nauczyciele reagowali w każdej sytuacji w przypadku braku zaangażowania się uczniów. Poza tym zajęcia były prowadzone w taki sposób, by uczniowie mieli możliwość wyrażania własnych opinii. Liczebność klasy pozwalała na organizację procesów edukacyjnych w sposób sprzyjający uczeniu się. Z obserwacji wynika, że wielkość sal lekcyjnych jest odpowiednia do liczebności klas. Natomiast z analizy dokumentów dowiadujemy się, że liczba godzin dla poszczególnych klas jest rozłożona równomiernie na poszczególne dni tygodnia. Proces dydaktyczny zorganizowany jest racjonalnie w związku z tym przedmioty

ułożone w planie dnia sprzyjają zachowaniu higieny pracy.

Nauczyciele w ankiecie wymienili różnorodne metody, jakie stosują w pracy z uczniami. Z badania ankietowego wynika, że większość z nich (26 z 31) kilka razy w tygodniu z uczniami pracuje metodą projektu. Na wybór przez nich metod pracy z uczniami mają wpływ: cele zajęć (32 z 33), treści zajęć (32 z 33), możliwości uczniów (32 z 33), ich potrzeby (31 z 33), dostęp do pomocy (31 z 33), liczba uczniów (30 z 33), miejsce realizacji zajęć (30 z 33), inicjatywy uczniów (28 z 33).

Uczniowie klas szóstych w badaniu stwierdzili, że ucząc się dzisiaj, czuli się zaciekawieni: raczej tak (32 z 62), zdecydowanie tak (5 z 62), raczej nie (19 z 62), zdecydowanie nie (6 z 62). W dniu badania pracowali w grupach: na niektórych zajęciach (43 z 62), na większości zajęć (12 z 62), nigdy (5 z 62), na wszystkich zajęciach (2 z 62). Zapytani, czy aktywnie uczestniczyli w zajęciach, powiedzieli: raczej tak (34 z 62), zdecydowanie tak (15 z 62), raczej nie (9 z 62). Natomiast na pytanie, czy ktoś dzisiaj pomógł Ci się zastanowić, czego się nauczyłeś, napisali: raczej nie (27 z 62), raczej tak (23 z 62), zdecydowanie nie (8 z 62), zdecydowanie tak (4 z 62). Uczniowie klas piątych w badaniu ankietowym stwierdzili, że pracują w parach lub grupach: na około połowie lekcji (32 z 76), na większości (23 z 76), na mniej niż połowie lekcji (19 z 76), na wszystkich lekcjach (7 z 76). Zapytani, czy wykonują zadania wymyślone przez siebie lub innych uczniów, odpowiedzieli: na większości lekcji (22 z 76), na mniej niż połowie lekcji (22 z 76), na około połowie lekcji (21 z 76), na wszystkich lekcjach (11 z 76).

Na 4 z 6 obserwowanych zajęciach nauczyciele przez większość lekcji stwarzali uczniom możliwość samodzielnego wykonania zadań. Formy pracy zespołowej stosowane były w trzech zajęciach sporadycznie, a w trzech ich nie stosowano. Na trzech zajęciach przez całą lekcję, a na trzech przez większość lekcji nauczyciele tworzyli sytuacje, w których uczniowie mogli rozwiązywać problemy. W trakcie obserwowanych zajęć nauczyciele odwoływali się do doświadczeń uczniów. Z obserwacji wynika, że szkoła ma możliwości do korzystania z technologii informatyczno-komunikacyjnych w pracy uczniów i nauczycieli.

Uczniowie klas piątych w badaniu ankietowym stwierdzili, że w szkole nauczyciele uzasadniają: każdy stawiany mi stopień (35 z 76), większość stopni (26 z 76), około połowy (11 z 76), mniej niż połowę (3 z 76), żadnych stopni nie uzasadniają (1 z 76). A wystawiając ocenę odnoszą się do ich wcześniejszych osiągnięć lub trudności: na większości zajęć (33 z 76), na około połowie (15 z 76), na mniej niż połowie (11 z 76), na wszystkich zajęciach (10 z 76), na żadnych (7 z 76).

Z obserwacji zajęć wynika, że nauczyciele podawali przyczyny, dla których odpowiedź ucznia była prawidłowa lub nieprawidłowa: w każdej sytuacji (4 z 6), w większości (2 z 6). Nauczyciele udzielali opisowej informacji zwrotnej po odpowiedziach uczniów: w każdej sytuacji (4 z 6), w większości (2 z 6). Z obserwacji placówki widać, że w szkole widoczne są informacje o aktualnych sukcesach uczniów. Gabloty z pucharami umieszczone na korytarzu, dyplomy zamieszczone na tablicach w klasach i na korytarzu.

Rodzice w badaniu ankietowym stwierdzili, że ocenianie zachęca ich dziecko do dalszego uczenia się, tak twierdzi 65 z 76 ankietowanych. Uczniowie klas piątych w badaniu ankietowym zapytani, czy nauczyciele rozmawiają z nimi o tym, co wpłynęło na ich trudności w nauce, odpowiedzieli: rzadko (38 z 75), często (26 z 75), nigdy (6 z 75), bardzo często (5 z 75). Na pytanie, czy nauczyciele rozmawiają z nimi o tym, co wpłynęło na ich sukcesy w nauce, zaznaczyli: rzadko (37 z 76), często (25 z 76), nigdy (10 z 76), bardzo często (4 z 76). Gdy są oceniani, postanawiają, że się poprawią (48 wskazań), jestem zadowolony (41), mam ochotę się uczyć (28), jest mi obojętne (17), czuję się zniechęcony (12), nie wiem, co dalej robić (10), nie chce mi się dalej uczyć (4).

W opinii dyrektora wyrażonej w wywiadzie monitorowanie osiągnięć uczniów prowadzony jest poprzez: diagnozę poziomu wiedzy i umiejętności uczniów na początku I i II etapu edukacji, systematyczne ocenianie, sprawdzanie wiedzy i umiejętności, obserwację sprawności fizycznej uczniów na podstawie uzyskiwanych wyników, analizy, np. osiągnięć uczniów po każdym semestrze, porównawcza osiągnięć w odniesieniu do wcześniejszych lat, zachowania i aktywności uczniów, wyników testów kompetencji, sprawdzianu próbnego i sprawdzianu zewnętrznego, wyników konkursów. Nauczyciele w badaniu ankietowym stwierdzili, że monitorują postępy i osiągnięcia uczniów systematycznie i w sposób zorganizowany (30 z 30). Poza tym nauczyciele monitorują osiągnięcia wszystkich uczniów (32 z 33). Wymienili najważniejsze wnioski z monitorowania osiągnięć uczniów, np.: uszczegółowić zasady oceniania, upublicznić informacje o sukcesach, dokonywać celowego wyboru konkursów, w pełni wykorzystać potencjał uczniów, kierować dziećmi utalentowanymi na zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne. Wszyscy (32 z 32) nauczyciele w badaniu ankietowym stwierdzili, że analizę procesów edukacyjnych prowadzą systematycznie w sposób zorganizowany.

Dyrektor w badaniu ankietowym stwierdził, że monitoring procesów prowadzony jest systematycznie w sposób zorganizowany poprzez szczegółową analizę mocnych i słabych stron nauczania na podstawie testów kompetencji klas III, próbnych sprawdzianów klas VI, zewnętrznych sprawdzianów klas VI, a także przez bieżącą analizę wyników sprawdzianów, analizę wyników uczniów dokonywaną przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów podczas wystawiania ocen oraz porównywanie wyników semestralnych i rocznych. Dyrektor wskazał trzy, w jego opinii, najważniejsze wnioski z monitorowania procesów edukacyjnych: poprawić wyniki sprawdzianu zewnętrznego w wybranych obszarach, znowelizować wewnątrzszkolny system oceniania, wzmocnić współpracę z rodzicami.

Nauczyciele w badaniu ankietowym opisali sposoby, w jakie wykorzystują wnioski z monitorowania procesów edukacyjnych, np.: organizują konkursy dla wszystkich uczniów, indywidualizują proces nauczania i wychowania, współpracują z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, zwiększają liczbę godzin na realizację tematów trudniejszych, organizują uczniowską pomoc koleżeńską, prowadzą zajęcia różnymi metodami, w tym metodą projektu, doskonalą proces dydaktyczny i podnoszą atrakcyjność lekcji poprzez używanie pomocy multimedialnych, podejmują działania w celu unowocześnienia bazy i szkolnego wyposażenia, monitorują punktowy system oceniania, współpracują z rodzicami i angażują ich w życie szkoły i klasy.

Dyrektor w badaniu ankietowym podał przykłady decyzji dotyczących procesów edukacyjnych, które wynikają z monitorowania procesów edukacyjnych: wdrażanie wniosków z analizy sprawdzianów przez wszystkich nauczycieli, wprowadzenie punktowego systemu oceniania zachowania uczniów, współpraca z rodzicami jako przedmiot ewaluacji wewnętrznej.

Dyrektor w wywiadzie podał przykłady działań szkoły uwzględniających propozycje i opinie uczniów: zmniejszenie ilości zadań domowych, decyzje o imprezach szkolnych i ich przebiegu, udział w akcjach charytatywnych, zbiórka surowców wtórnych, zakup szafek szkolnych i zestawu mikrofonów, propozycje przy tworzeniu i udział w ewaluacji punktowego systemu oceniania zachowania uczniów.

Nauczyciele (27 z 31) w badaniu ankietowym stwierdzili, że na wszystkich lekcjach biorą pod uwagę opinie uczniów o tym, jak chcieliby się uczyć. Uczniowie klas piątych w badaniu ankietowym na pytanie, czy nauczyciele pytają ich, w jaki sposób chcieliby się uczyć, odpowiedzieli: na około połowie zajęć (21 z 76), na żadnych (20 z 76), na większości (18 z 76), na mniej niż połowie (15 z 76), na wszystkich (2 z 76).

Uczniowie w wywiadzie wskazali przykładowe zmiany, jakie zaszły w szkole i zostały przygotowane wspólnie przez nauczycieli i uczniów. To ich pomysłem było zakupienie szafek, w których chcieli zostawiać swoje rzeczy i książki. Prosilili także nauczycieli o nowe komputery.

Nauczyciele w badaniu ankietowym wymienili sposoby, jakimi motywują dzieci, a robią to poprzez np.: stosowanie pochwał wobec klasy, rodziców i na forum szkoły, umieszczanie na stronie internetowej szkoły informacji o sukcesach uczniów, odpowiednie ocenianie uczniów, stosowanie plusów za wykonanie dodatkowych zadań, umieszczanie na stronie internetowej i w gazetkach szkolnych informacji o sukcesach uczniów, stałe podkreślanie mocnych stron uczniów w indywidualnych rozmowach z nimi, ukazywanie korzyści płynących z systematycznej nauki, wyraźne określanie wymagań, stosowanie różnorodnych form i metod pracy, prowadzenie kół zainteresowań, stosowanie plusów i dodatkowych punktów za udział i sukcesy w konkursach, nagradzanie za dobre wyniki w konkursach, chwalenie dzieci za postępy, organizowanie wycieczek, imprez i uroczystości szkolnych i klasowych.

Rodzice w wywiadzie powiedzieli, że szkoła motywuje uczniów m.in. poprzez organizowanie konkursów, prowadzenie kół zainteresowań, zajęć wyrównujących braki i korekcyjno-kompensacyjnych. Dzieci w wywiadzie stwierdziły, że nauczyciele zachęcają ich do nauki i stale przypominają, że wykształcenie jest ważne. W szkole prowadzone są zajęcia "Jak się dobrze uczyć". Za naukę i postępy dostają nagrody. Aby nauka była ciekawsza, szkoła organizuje wycieczki, np. do obserwatorium, kina. Nauczyciele wykorzystują także różne pomoce naukowe. W szkole są nowoczesne pomoce naukowe, np: tablice interaktywne, rzutniki, komputery oraz dobry sprzęt sportowy.

Nauczyciele w badaniu ankietowym podali najważniejsze przykłady wdrożonych przez nich wniosków z monitorowania osiągnięć uczniów:

- stałe motywowanie uczniów do systematycznej pracy i samokształcenia,
- stosowanie różnorodnych metod i form pracy z uczniami z uwzględnieniem predyspozycji uczniów,
- rozmowy z rodzicami na temat zainteresowań i zdolności uczniów, wyników sprawdzianów i sposobów

uzupełnienia braków,

- dostosowanie wymagań do możliwości dzieci,
  - powtarzanie tematów i zagadnień, które sprawiają uczniom problemy,
  - stałe dążenie do poprawy przepływu informacji między szkołą a domem rodzinnym uczniów,
  - zaplanowanie działań w oparciu o wyniki testów kompetencji i próbnych sprawdzianów,
  - stosownie nowoczesnych pomocy naukowych,
  - organizowanie a także mobilizowanie i zachęcanie uczniów do udziału w konkursach i zawodach,
  - organizowanie koleżeńskiej pomocy,
  - prowadzenie zajęć pozalekcyjnych zgodnie z potrzebami dzieci i ich zainteresowaniami.
- Dyrektor w badaniu ankietowym potwierdził zdanie nauczycieli.

Rodzice w badaniu ankietowym na pytanie, jak wielu nauczycieli wyjaśnia ich dziecku, jak się ma uczyć, odpowiedzieli: większość (34 z 76), trudno powiedzieć (13 z 76), około połowa (13 z 76), wszyscy (8 z 76), mniej niż połowa (6 z 76), żaden (6 z 76). Uważają (65 z 76), że ich dziecko umie się uczyć. Dzieci w wywiadzie stwierdziły, że nauczyciele rozmawiają z nimi o tym, jak się uczyć. Natomiast uczniowie klas piątych w badaniu ankietowym, na pytanie jak wielu nauczycieli wyjaśnia im, jak się uczyć, napisali: większość (41 z 76), wszyscy (19 z 76), około połowa (8 z 76), mniej niż połowa (8 z 76). Większość (72 z 76) powiedziała, że potrafią się uczyć.

Powyższe argumenty świadczą o bardzo wysokim poziomie spełnienia wymagania.

Poziom spełnienia wymagania: A

Wymaganie: *Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli*

Komentarz:

Nauczyciele podejmują decyzje zespołowo i wspierają się wzajemnie w codziennej pracy z uczniami.

Nauczyciele (32) w badaniu ankietowym stwierdzili, że konsultują swoje plany zajęć edukacyjnych z innymi nauczycielami. W dokumentach odnajdujemy liczne zapisy świadczące o wspólnym planowaniu przez nauczycieli procesów edukacyjnych.

Nauczyciele w badaniu ankietowym zapytani, a jaki sposób dokonują analizy procesów edukacyjnych zachodzących w szkole, odpowiedzieli: analizę podejmują wspólnie z innymi nauczycielami np. w zespołach zadaniowych (33 wskazania), samodzielnie przeprowadzam analizę procesów, za które ponoszę odpowiedzialność (4 wskazania), analizy tego typu są prowadzone z innymi nauczycielami przy okazji nieformalnych spotkań i rozmów (4 wskazania).

Nauczyciele w wywiadzie podali przykłady analiz procesów edukacyjnych prowadzonych wspólnie przez nauczycieli: analiza jakościowa i ilościowa mocnych i słabych stron nauczania na podstawie testów kompetencji klas III, analiza jakościowa i ilościowa mocnych i słabych stron nauczania na podstawie próbnych sprawdzianów klas VI, analiza jakościowa i ilościowa mocnych i słabych stron nauczania na podstawie zewnętrznych sprawdzianów.

Dyrektor w badaniu ankietowym napisał, że zespoły przedmiotowe dokonują analiz procesów edukacyjnych na podstawie zebranych danych (ankiet, wyników testów) i przedstawiają je radzie pedagogicznej. Podczas konferencji klasyfikacyjnych analizowane są wyniki uczniów klas z poszczególnych przedmiotów (z uwzględnieniem możliwości i dysfunkcji uczniów) i porównywane z poprzednim okresem.

Dyrektor w wywiadzie podał przykłady sposobów wspierania się nauczycieli w pracy z uczniami:

- systematyczne spotkania w zespołach przedmiotowych i wychowawczych
- praca nad poprawą efektywności kształcenia,
- stały kontakt w wymianie pomocy i materiałów,

- konsultowanie metod nauczania i wychowania,
- wspólne ustalanie harmonogramu organizacji imprez i konkursów,
- wspólne organizowanie konkursów szkolnych, międzyszkolnych, imprez środowiskowych, akcji charytatywnych,
- wspólne wyjazdy na wycieczki i zieloną szkołę,
- lekcje otwarte,
- wymiana doświadczeń na temat sześciolatek w szkole,
- dzielenie się wiedzą i umiejętnościami zdobytymi podczas szkoleń zewnętrznych.

Nauczyciele w wywiadzie podali przykłady sposobów wspierania się w organizacji i realizacji procesów edukacyjnych: lekcje otwarte, dzielenie się wiedzą i umiejętnościami zdobytymi podczas szkoleń zewnętrznych, spotkania w zespołach przedmiotowych praca nad poprawą efektywności kształcenia. A także konsultowanie metod nauczania i wychowania, wymiana doświadczeń na temat sześciolatek w szkole, wspólne akcje np. charytatywne, „Sześciolatki w szkole”, ustalanie harmonogramu organizacji imprez i konkursów. Poza tym wspólne organizowanie konkursów szkolnych, międzyszkolnych, imprez środowiskowych oraz wspólne wyjazdy na wycieczki i „zielone szkoły”. Nauczyciele w badaniu ankietowym opisali, jakie wsparcie otrzymują od innych nauczycieli:

- rozwiązywanie problemów, wymiana doświadczeń i pomysłów, konsultacje w trakcie spotkań nieformalnych i posiedzeń zespołów przedmiotowych,
- wymiana materiałów, literatury, materiałów dydaktycznych, pomocy naukowych,
- przekazywanie informacji na temat uczniów,
- współorganizacja imprez, wycieczek, wyjazdów,
- organizowanie lekcji otwartych,
- wspólne ustalanie planów, harmonogramów, korelowanie rozkładów materiałów

Dyrektor w wywiadzie powiedział, że wyniku wspólnie podjętych decyzji wprowadzono zmiany dotyczące procesów edukacyjnych. Dotyczyły one:

- wyboru programu nauczania i podręczników,
- kierunku prac nad nowym statutem, systemem oceniania, programem wychowawczym, programem profilaktyki, koncepcją pracy, kalendarium imprez szkolnych i konkursów, harmonogramem zebrań z rodzicami,
- modyfikacji planu zajęć,
- dostosowania oferty edukacyjnej do potrzeb, możliwości i zainteresowań uczniów (fakultety prezydenckie i dodatkowe, zmiany po sprawdzenie zewnętrznym, - wdrażania wniosków z monitorowania osiągnięć uczniów,
- analizy porównawczej wyników sprawdzianu na przestrzeni kilku lat,
- reagowania na zagrożenia i niewłaściwe zachowanie uczniów.

W opinii dyrektora wprowadzenie zmian dotyczących przebiegu procesów edukacyjnych następuje w wyniku wspólnych ustaleń między nauczycielami. Każdy nauczyciel ma możliwość bieżącego zgłoszenia uwag i wniosków. Zgłasza się je podczas zebrań zespołów wychowawczych, zespołów przedmiotowych, posiedzenia rady pedagogicznej lub podczas rad semestralnych podsumowujących prace szkoły. W podejmowaniu decyzji nauczyciele sugerują się także uwagami rodziców i uczniów.

Nauczyciele (28 z 33) w badaniu ankietowym napisali, że ich głos jest brany pod uwagę w trakcie podejmowania decyzji o wprowadzaniu koniecznych zmian w realizacji procesów edukacyjnych. Swoją wypowiedź uzasadniali w następujący sposób: mogą zgłosić swoje pomysły, uwagi i wnioski oraz potrzeby, uczestniczę w analizowaniu i modyfikowaniu szkolnej dokumentacji, biorę udział w monitorowaniu,

- wypracowane wspólnie wnioski są wdrażane, wypowiadam się pracując w zespole nauczycielskim, uczestnicząc w posiedzeniach rady pedagogicznej, mam prawo i możliwość modyfikowania swoich planów w zależności od potrzeb poszczególnych uczniów/zespołów klasowych, wybieram program nauczania, metody i formy pracy.

Powyższe argumenty świadczą o wysokim poziomie spełnienia wymagania.

Poziom spełnienia wymagania: B

Spójność działań wychowawczych podejmowanych przez nauczycieli przyczynia się do kształtowania pozytywnych postaw uczniów.

Dyrektor uważa, że działania wychowawcze podejmowane w szkole są spójne. W wywiadzie podał przykłady spójnych działań wychowawczych w szkole. Opracowanie klasowych programów wychowawczych zgodnie z programem wychowawczym szkoły i programem profilaktyki, stosowanie w praktyce celów programu wychowawczego i celów programu profilaktyki ustalonych w szkole. Ponadto wprowadzenie i ewaluacja "Punktowego Systemu Oceniania Zachowania" dla uczniów klas IV-VI, który zakłada jasne kryteria oceny zachowania. Nauczyciele w wywiadzie potwierdzili zdanie dyrektora. Dodali stosowanie jednakowych kryteriów w klasach I-III. Nauczyciele uważają, że wszystkie zaplanowane działania wychowawcze są realizowane.

Uczniowie klas piątych w badaniu ankietowym na pytanie, czy nauczyciele traktują ich sprawiedliwie, odpowiedzieli: raczej tak (32 z 76), zdecydowanie tak (25 z 76), zdecydowanie nie (11 z 76), raczej nie (8 z 67). Na pytanie, czy czują się traktowani w równy sposób z innymi uczniami: raczej tak (34 z 76), zdecydowanie tak (21 z 76), raczej nie (15 z 76), zdecydowanie nie (6 z 76).

Rodzice w badaniu ankietowym stwierdzili, że sposób jaki sposób szkoła wychowuje uczniów odpowiada potrzebom ich dzieci: raczej tak (46 z 76), zdecydowanie tak (17 z 76), raczej nie (11 z 76), zdecydowanie nie (2 z 76). Twierdzą, że są traktowani przez nauczycieli sprawiedliwie: raczej tak (46 z 75), zdecydowanie tak (20 z 75), raczej nie (8 z 75), zdecydowanie nie (1 z 75).

Pracownicy niepedagogiczni uważają, że szkole dyskutuje się na temat pożądanых postaw uczniów. W tej dyskusji uczestniczą głównie nauczyciele. Nauczyciele w swojej pracy wychowawczej współpracują z rodzicami dzieci. Bywa, że rodzice są zbyt opiekuńczy w stosunku do swoich dzieci albo wielu rzeczy o nich nie wiedzą. Współpraca nauczycieli z rodzicami układa się dobrze, o czym świadczą podejmowane wspólne działania. Rodzice chcą pomagać szkole, np. sponsorują obiady, pomagają przy finansowaniu zielonej szkoły. Na co dzień uczestniczą w życiu klas, do których uczęszczają ich dzieci, np. współorganizują wigilijki, imprezy. W pracy wychowawczej szkoły dużą rolę odgrywa pedagog. Nauczyciele współpracują ze sobą, a ich działania wychowawcze cechuje spójność.

Nauczyciele twierdzą, że działania wychowawcze są adekwatne do potrzeb uczniów. W wywiadzie opisali sposoby, jakimi przeprowadzają diagnozę wychowawczych potrzeb uczniów. Są to: obserwacja, rozmowy z dziećmi, wywiad z rodzicami, ankiety dla rodziców, ewaluacja wewnętrzna, rozmowy z nauczycielami, obserwacja sytuacji w szkole, na imprezach szkolnych, wycieczkach. Zdaniem nauczycieli prowadzona diagnoza umożliwia: objęcie opieką dzieci z rodzin pozostających w trudnej sytuacji materialnej i rodzinnej, promowanie zdrowego trybu życia, zapobieganie agresji, zapewnienie bezpieczeństwa w miejscach w szkole niebezpiecznych (np. na korytarzach na dole w szatni), poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych. Szkoła podejmuje działania w celu zaspokojenia potrzeb wychowawczych uczniów, np. kieruje dzieci do specjalistów. W szkole stale doskonalony jest przepływ informacji pomiędzy nauczycielami a rodzicami. Dostosowano tematykę godzin wychowawczych do bieżących potrzeb dzieci. Dla środowiska organizowane są imprezy o charakterze patriotycznym, rodzinnym, okolicznościowym (np. jasełka, festyny itp.).

Nauczyciele w wywiadzie powiedzieli, że uczniowie biorą udział w działaniach kształtujących społecznie pożądane postawy, np.: udział w programie "Warto być dobrym", cykliczne akcje charytatywne (paczki świąteczne dla biednych uczniów szkoły, dla uczniów na Ukrainie, zwierząt), spotkania z ciekawymi ludźmi (osoba niewidoma, górnik, straż pożarna, policja), konkurs dobrego wychowania, międzyszkolny konkurs ekologiczny „Super bohater dla przyrody” (kształtowanie postaw proekologicznych, wyjścia do Domu Opieki Społecznej, Domu Dziecka, Domu Samotnej Matki).

Uczniowie klas piątych w badaniu ankietowym, napisali, że ostatnio w szkole brali udział w rozmowie na temat odpowiedniego zachowania: w ostatnim miesiącu (33 z 76), kilka miesięcy temu (24 z 76), pół roku temu lub dawniej (9 z 76), nigdy (10 z 76).

Nauczyciele w badaniu ankietowym jednogłośnie (33 z 33) stwierdzili, że uczniowie uczestniczą w tworzeniu

i zmianie działań wychowawczych. Podali m.in. takie przykłady ich uczestnictwa we współtworzeniu i modyfikowaniu działań wychowawczych, np. opiniowanie wso, współudział w ustalaniu kalendarza szkolnego, współorganizowanie imprez, prowadzenie działań o charakterze charytatywnym i ekologicznym. Uczniowie wybierają członków samorządu szkolnego oraz jego opiekuna. Poza tym dzieci pomagają sobie wzajemnie w nauce, realizują szkolne projekty, są autorami klasowych kodeksów zachowania. Dzieci chętnie uczestniczą w dekorowaniu szkolnych korytarzy i sal oraz mają wpływ na treści zamieszczane na ściennych gazetkach. To oni ustalili zasady dni bez jedyńki. Zgłaszają się do udziału w konkursach i zawodach, zgłaszają swoje propozycje dotyczące życia szkolnego, spędzania przerw międzylekcyjnych i tematyki godzin z wychowawcą. Dzięki pracy w Samorządzie Uczniowskim uczą się podejmowania decyzji, dyskusowania, odpowiedzialności i samorządności.

Dyrektor w badaniu ankietowym stwierdził, że uczniowie uczestniczą w tworzeniu i zmianie szkolnego systemu oddziaływań wychowawczych. Jako przykłady podał: akceptacja zmiany dotychczasowego sposobu oceniania zachowania uczniów na system punktowy, udział w ewaluacji szkolnego systemu oceniania.

Uczniowie w wywiadzie stwierdzili, że nauczyciele chcą, aby dzieci były kulturalne, okazywały szacunek starszym, szanowały rówieśników. Nauczyciele przygotowują uczniów do konkursów i mobilizują do nauki. Każą poprawiać słabsze oceny i uczyć się systematycznie. Przypominają, żeby się uśmiechali do innych i pomagali im. Zdaniem uczniów nauczyciele mówią, jak pomagać słabszym i chorym. Dzieci biorą udział w różnych akcjach, np. zbierali nakrętki, pieniądze, karmę dla zwierząt, słodycze, ubrania. Dzieci uczą się dzielenia tym, co posiadają. W szkole ważna jest także ekologia, np. nauczyciele rozmawiali o segregacji śmieci i niemarnowaniu jedzenia. Uczniowie uważają, że wszystko, co robi szkoła jest ważne dla nich i ich rodziców.

Rodzice w wywiadzie powiedzieli, że dzięki pracy wychowawczej dzieci wiedza jak należy się zachowywać. Samorząd szkolny uczestniczył w ewaluacji, a ich wnioski zostały uwzględnione. Dzieci, które przynoszą chlubę szkole otrzymują więcej punktów w szkolnym systemie oceny zachowania.

Dyrektor i nauczyciele w wywiadach wymienili wnioski z analiz działań wychowawczych. Są nimi: kontynuowanie programów i akcji, które mogą posłużyć jako przykłady dobrych praktyk (np. "Dokuczaniu dręczeniu mówimy NIE", "Warto być dobrym", nagroda "Szkolne Koperniki"), wprowadzenie jednolitego systemu oceniania zachowania, konsekwentne i systematyczne punktowanie zachowania uczniów, zwrócenie uwagi na kształtowanie ciekawości poznawczej, kształtowanie postaw obywatelskich.

Powyższe argumenty świadczą o bardzo wysokim poziomie spełnienia wymagania.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych*

Komentarz:

Nauczyciele są zaangażowani w działania umożliwiające wszystkim uczniom osiągnięcie sukcesów w nauce, na miarę ich możliwości. Stosują indywidualizację, rozwijają zainteresowania oraz motywują uczniów do nauki.

Nauczyciele (31 z 33) diagnozują i znają możliwości edukacyjne swoich uczniów, co potwierdzają badania ankietowe. Dokonywana przez nich diagnoza wskazuje poziom wiedzy i umiejętności oraz uzyskanie indywidualnego obrazu każdego ucznia i klasy. Ponadto diagnoza dostarcza nauczycielom wiedzy, które treści nauczania wymagają powtórzenia lub utrwalenia, jaki jest przyrost wiedzy i umiejętności oraz potwierdza czy dobór metod i form pracy jest właściwy.

Z wywiadu z partnerami szkoły wynika, że w miejscach, w których mieszkają uczniowie szkoły nie ma poważnych problemów społecznych. Do szkoły trafiają uczniowie z dysfunkcjami. Szkoła udziela dzieciom pomocy psychologicznej i pedagogicznej, współpracuje z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Rybniku. W obwodzie szkoły jest Dom Dziecka. W rejonie dzielnicy Północ znajdują się tzw. mieszkania socjalne. Szkoła współpracuje z Placówką Wsparcia Dziennego i pomaga dzieciom i ich rodzinom. Dla dzieci z rodzin biedniejszych szkoła pozyskuje sponsorów, którzy dofinansowują obiady i wycieczki.

Uczniowie osiągają sukcesy edukacyjne na miarę swoich możliwości. Dyrektor w ankiecie wymienił czynniki, które

sprawiają, że zdolni uczniowie nie osiągają sukcesu edukacyjnego. Podkreślił brak zainteresowania rodziców edukacją dziecka, także jego potencjałem. Zwrócił uwagę na zaniedbania oraz negatywne nastawienie do wartości edukacji i osiągnięcia sukcesu edukacyjnego (definicja sukcesu nieutożsamiana z wartością edukacji).

Ankietowani uczniowie klas piątych oceniając własne wyniki w nauce 18 z 76 - czują radość, 36 - uważają, że wszystko jest w porządku, 18 - czują niezadowolenie, że nie mogli zrobić więcej. Pisząc o tym jaki był ich największy sukces w tym lub poprzednim roku szkolnym wymieniali np. pierwsze miejsca w konkursach: czytania ze zrozumieniem, młodego choreografa, astronomicznym, języka angielskiego, w piłce nożnej, piosenki patriotycznej oraz pierwsze miejsce na ogólnopolskich turniejach tańca solo, międzyszkolnych zawodach pływackich, w biegach na 1000m. Dla innych sukcesem była pochwała, otrzymanie piątki czy szóstki, odzyskanie przyjaciółki, otrzymanie głównej roli w teatrze.

W szkole prowadzone są działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów. Z ankiety dyrektora wynika, że szkoła promuje sukcesy uczniów, motywuje ich do udziału w konkursach i zajęciach pozalekcyjnych. Organizowane są koła zainteresowań, nauczanie indywidualne oraz zajęcia logopedyczne, wyrównawcze, korekcyjno – kompensacyjne, socjoterapeutyczne, psychoedukacyjne, rewalidacyjne, gimnastyka korekcyjna oraz zajęcia dla dzieci z zaburzeniami emocjonalnymi.

Z wywiadu i badań ankietowych przeprowadzonych wśród rodziców wynika, że w szkole podejmuje się starania by ich dziecko miało poczucie sukcesu w nauce na miarę jego możliwości (tak uważa 51 spośród 76 rodziców, a 25 jest innego zdania). Rodzice stwierdzili, że w szkole są organizowane zajęcia wyrównawcze i korekcyjno kompensacyjne oraz kółka zainteresowań np.: języka polskiego, języka angielskiego, matematyki, teatralne, informatyczne i sportowe, na których młodzież ma możliwość rozwoju umysłowego i fizycznego. Nauczyciele dostosowują wymagania do indywidualnych potrzeb dziecka, aby każdy uczeń mógł odnosić sukcesy w nauce na miarę swoich możliwości. Uczniowie biorą udział w różnych konkursach i występują na scenie co wzmacnia ich poczucie wartości oraz zwiększa chęć do nauki, pozwala na wykazanie się zdolnościami. Uczniowie słabsi mają możliwość poprawy oceny. Zdjęcia laureatów konkursów i nagrodzone prace są umieszczone w widocznym miejscu w szkole. Nauczyciele promując sukcesy w różnych konkursach, kształtują wyższą samoocenę uczniów

W opinii partnerów w szkole podejmuje się starania, aby umożliwić wszystkim uczniom odniesienie sukcesu szkolnego na miarę ich możliwości. Uważają, że motywowanie i dbałość o rozwój uczniów jest skuteczne. Postawa dykcji i nauczycieli i stosowanie pochwały sprawiają, że dzieci chcą się uczyć i lepiej zachowywać. Nauczyciele stosują odpowiednie metody pracy z uczniami, co przynosi efekty (bardzo wysokie wyniki ze sprawdzianu po szóstej klasie). W szkole funkcjonuje jedna z najlepszych bibliotek w mieście, która organizuje konkursy i przygotowuje do nich uczniów. Informacje dotyczące oferty zajęć pozalekcyjnych i konkursów, a także osiągnięć uczniów znajdują się na stronie internetowej szkoły. Efektem działań mających na celu umożliwienie wszystkim uczniom odniesienie sukcesu szkolnego jest to, że uczniowie mogą poszczycić się wieloma sukcesami w konkursach i zawodach.

Z wywiadu z dyrektorem i nauczycielami wynika, że w szkole prowadzone są działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji. Uczniowie są motywowani do pełnego wykorzystania swoich możliwości poprzez określanie celów nauki i wskazywanie, że zdobywanie wiedzy to świetna zabawa (np. czytanie książek, zajęcia w terenie, zwiedzanie muzeów, oglądanie programów edukacyjnych). Nauczyciele dokonują oceny postępów, przekazując uczniom informację zwrotną. Oceniają sprawiedliwie stawiając wymagania i konsekwencję w działaniu. Stosują plusy, zachętę, rozmowy motywujące, podkreślanie zalet i mocnych stron ucznia, punkty dodatnie za uczestnictwo w zajęciach dodatkowych oraz pochwały na forum klasy, szkoły i rodziców. Nauczyciele wręczają nagrody za bardzo dobre wyniki w nauce i konkursach, a także za właściwą postawę uczniowską. Wspierają u uczniów wiarę w siebie, wskazują sposoby radzenia z porażką. Stosują różnorodne formy i metody pracy, realizują zalecenia poradni psychologiczno - pedagogicznej, dostosowują wymagania, udzielają pomocy przy wykonywaniu zadań. Na stronie internetowej szkoły i gazetce szkolnej są umieszczane informacje o sukcesach uczniów.

70 z 76 ankietowanych uczniów klas piątych wskazało, że gdy mają kłopoty z nauką, mogą liczyć na pomoc nauczycieli, a 6, że raczej nie. 16 spośród 76 stwierdziło, że wszyscy nauczyciele mówią im, że mogą się nauczyć nawet trudnych rzeczy, 31 - większość nauczycieli, 16 - około połowy, 8 - mniej niż połowa, 5 - żaden nauczyciel.

Obserwacja 6 zajęć potwierdza, że nauczyciele motywują wszystkich uczniów do angażowania się. Dobierają sposób motywowania odpowiednio do potrzeb poszczególnych uczniów.

39 z 76 ankietowanych rodziców ma poczucie, że w szkole dziecko traktowane jest indywidualnie, a 37 uważa, że nie.

Powyższe argumenty świadczą o bardzo wysokim poziomie spełnienia wymagania.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wymaganie: *Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju*

Komentarz:

Szkoła aktywnie współpracuje z podmiotami działającymi w środowisku oraz korzysta z zasobów, jakimi podmioty te dysponują. Nadrzędnym celem nauczycieli w tym zakresie jest dążenie do pełnego rozwoju uczniów.

Partnerzy szkoły w wywiadzie stwierdzili, że podejmuje ona działania szkoły na rzecz środowiska, np. organizacja targów świątecznych, wystaw, imprez i pikników, podejmowanie akcji charytatywnych i proekologicznych, uczestniczenie w konkursach odbywających się w środowisku, współpraca z harcerzami. Z analizy dokumentów wynika, że lokalne instytucje korzystały z pomieszczeń szkolnych, np. sale lekcyjne, sala gimnastyczna, aula, boiska.

Dyrektor w badaniu ankietowym stwierdził, że lokalne środowisko szkoły tworzą: przedsiębiorcy, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, policja, świetlica socjoterapeutyczna, placówki zdrowia, lokalny samorząd, ośrodek pomocy społecznej, dom kultury, biblioteki, inne szkoły i placówki, rodzice, kościół, stowarzyszenia i kluby sportowe. Dyrektor w wywiadzie wymienił te instytucje i osoby, z którymi szkoła współpracuje. Są to: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rybniku, Dom Dziecka w Rybniku, świetlica środowiskowa, Dom Pomocy Społecznej, Parafia, Rada Dzielnicy Rybnik Północ, Komenda Miejska Policji w Rybniku, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Rybniku, Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, CRiR „Bushido”, Stowarzyszenie Rybnik –Europa, Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 im. Janusza Korczaka w Rybniku, Przedszkole nr 7 w Rybniku, Rada Rodziców Szkoły Podstawowej nr 5 im. Mikołaja Kopernika w Rybniku, Muzeum w Rybniku, Miejska Biblioteka Publiczna, Biblioteka Pedagogiczna w Rybniku, Towarzystwo Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich Oddział w Rybniku, Ognisko Pracy Pozaszkolnej w Rybniku Zespół "Przygoda", Szkoła Języków Obcych Britannia w Rybniku, ZHP Hufiec Ziemi Rybnickiej, Rybnicki Młodzieżowy Klub Sportowy, Miejski Koszykarski Klub Sportowy, Uczniowski Klub Sportowy "Rapier", Fotografia dziecięca Agnieszka Fałat, Kazimiera Drewniak. Dyrektor szczegółowo omówił tę współpracę oraz jej zakres. Wskazał na następujące inicjatywy, jakie szkoła podejmowała na rzecz środowiska lokalnego:

- akcje charytatywne organizowane przez pedagoga (wsparcie sponsorów), nauczycieli i uczniów na rzecz dzieci z Domu Dziecka i innych biednych rodzin – "Szlachetna paczka",
- występy dzieci w Domu Pomocy Społecznej i Domu Samotnej Matki,
- akcja "Bezpieczny mieszkaniec" – edukacja dzieci w wielu rybnickich szkołach, a przez nich dorosłych przez przeszkolonego w tym celu nauczyciela szkoły,
- konkurs ekologiczny i akcje proekologiczne dotyczące palenia śmieci współorganizowane przez nauczycieli szkoły i Radę Dzielnicy, m.in. wystawa prac, którą mieszkańcy dzielnicy mogli obejrzeć podczas wyborów.

Nauczyciele w badaniu ankietowym wskazali na następujące podmioty, z którymi współpracowali: rodzice (31 wskazań), szkoły i placówki edukacyjne (31), biblioteki (27), poradnia psychologiczno-pedagogiczna (25), policja (21), przedsiębiorcy (20), dom kultury (19), lokalny samorząd (18), placówki ochrony zdrowia (17), ośrodek pomocy społecznej (16), kościół (16), świetlica socjoterapeutyczna (15), fundacje (12), organizacje pozarządowe (11), grupy nieformalne (10), instytucje samorządowe (11), organizacje pozarządowe (11), a także centrum pomocy rodzinie, Towarzystwo Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich, Biblioteka Pedagogiczna w Rybniku, Biblioteka Miejska w Rybniku, ZHP, biura podróży, muzeum, Teatr Ziemi Rybnickiej, Zespół Parków Krajobrazowych, Nadleśnictwo Rybnik. Nauczyciele w wywiadzie szczegółowo wymienili instytucje i osoby, z którymi szkoła współpracuje oraz opisali tę współpracę. Partnerzy w wywiadzie oraz analiza dokumentacji potwierdzają opinie dyrektora i nauczycieli.

Dyrektor w wywiadzie wymienił następujące potrzeby lokalnego środowiska, które szkoła może zaspokajać: lokalowe (np. udostępnianie pomieszczeń dla klubów sportowych, rady dzielnicy, harcerzy, komisji wyborczych), sportowe i rekreacyjne (np. udostępnianie boisk, placu zabaw), integracyjne (np. organizacja imprez i spotkań), ekologiczne (np. sprzątnięcie parku), kulturalne (np. przygotowywanie występów uczniów), materialne (np. dla wychowanków Domu Dziecka). Dyrektor w ankiecie wypowiedział się na temat sposobu zbierania informacji na temat potrzeb i możliwości środowiska, w którym funkcjonuje. Odbywają się rozmowy oraz wywiady, np. z przedstawicielami Rady Dzielnicy Rybnik - Północ, prezesami klubów sportowych w sprawie harmonogramu

udostępnienie sal i boisk, dyrektorami i pracownikami Domu Dziecka, Domu Pomocy Społecznej dotyczące zakresu pomocy w ramach akcji charytatywnych i imprez kulturalnych oraz pracownikami Urzędu Miasta w sprawie lokali wyborczych w budynku szkoły. Prowadzone są także rozmowy z nauczycielami i dyrekcją Przedszkola nr 5 i nr 7 w Rybniku w celu ustalenia harmonogramu wspólnych zajęć, dnia otwartego, z przedstawicielami Hufca ZHP Ziemi Rybnickiej w sprawie zaadaptowania pomieszczenia na harcówkę w celu co tygodniowych zbiórek harcerskich. Poza tym dyrektor szkoły spotyka się z przedstawicielami instytucji i organizacji chętnych do współpracy. Nauczyciele w wywiadzie potwierdzili zdanie dyrektora.

Rodzice w wywiadzie stwierdzili, że szkoła zna potrzeby środowiska lokalnego. Świadczą o tym podejmowane przez nauczycieli różne działania, np. organizacja kiermaszów świątecznych, udostępnianie pomieszczeń szkoły i hali sportowej imprezy, przygotowywanie jasełek dla pensjonariuszy domu opieki społecznej, a także dla przedszkolaków, organizacja Dnia Babci i Dziadka, mikołajek dla mieszkańców Dzielnicy Północ.

W trakcie wywiadu partnerzy opisali działania, jakie szkoła podejmuje w odpowiedzi na potrzeby środowiska lokalnego. W ich opinii, szkoła zaangażowała się w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (dot. włączenia się w procedurę zakładania tzw. "niebieskiej karty"). Udostępnia swój obiekt na potrzeby środowiska, np. pomieszczenia, zaplecze sportowe. Podejmuje działania na rzecz pedagogizacji rodziców poprzez przygotowywanie prelekcji np. w sprawie zagrożenia internetowego, przekazuje informacje, kieruje do specjalistów. Poza tym współpracując z policją podejmuje działania na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa w dzielnicy. Propaguje sport, np. koszykówkę. Organizuje imprezy, np. przedstawienia jasełkowe przygotowane przez dzieci.

Dyrektor w wywiadzie wskazał działania podejmowane przez szkołę, aby zaspokoić potrzeby środowiska lokalnego. W jego opinii szkoła jako placówka oświatowa odpowiada na następujące potrzeby edukacyjne środowiska: umożliwia zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do uzyskania świadectwa, ukończenia szkoły oraz kontynuacji nauki w następnym etapie kształcenia, rozwija zainteresowania i zdolności dzieci, daje możliwość udziału w konkursach, wyrównuje szanse edukacyjne, uczy radzenia sobie z porażką i sytuacjami trudnymi, sprawuje opiekę nad uczniami oraz udostępniania sale lekcyjne, pomieszczenia szkoły, boiska i plac zabaw. Zdaniem dyrektora oraz nauczycieli szkoła umożliwia:

- wyjścia dzieci do muzeum na wystawy i lekcje muzealne, do RCK na przedstawienia, biblioteki miejskiej na zajęcia biblioteczne, występy i konkursy,
- zwiedzanie zabytków miasta,
- spotkania z ludźmi kultury (rybnicka gawędziarka i rysownicza, artyści, aktorzy, muzycy itp.),
- udział dzieci w konkursach plastycznych i artystycznych, własnych przedstawieniach teatralnych,
- rozwijanie zainteresowań czytelniczych przez udział w akcji Cała Polska czyta dzieciom.

Szkoła jako placówka kultywująca tradycje śląskie i regionalne organizuje:

- konkursy o tematyce regionalnej, okolicznościowe apele, imprezy i akademie związane ze świętami narodowymi i regionalnymi;
- organizuje wyjścia i wyjazdy na spektakle, wystawy, Dni Rybnika, wyjścia do muzeum, spotkania z ciekawymi ludźmi regionu, udział w obchodach Dnia Górnika, wycieczki do Centrum Edukacji Regionalnej w Osinach.

Dyrektor uważa, że szkoła jako placówka wychowująca dla przyszłości:

- uczy świadomego korzystania z zasobów środowiska naturalnego,
- uwrażliwia na konieczność dbania o zdrowie, dobre odżywianie i kondycję fizyczną,
- uczy dbania o bezpieczeństwo swoje oraz innych,
- utrzymuje porządek na terenie obiektów, by szkoła mogła być wizytówką dzielnicy;
- kształtuje świadomość społeczną i narodową poprzez apele i akademie z okazji świąt narodowych, wyjścia do Urzędu Miasta, obchody Dnia Flagi.

Rodzice w wywiadzie podali przykłady działań, które szkoła prowadzi w celu zaspokojenia potrzeb społeczności lokalnej. W ich opinii to organizacja kiermaszów świątecznych, korzystanie przez różne podmioty z pomieszczeń szkoły i hali sportowej, organizowanie imprez, np. jasełka dla pensjonariuszy opieki społecznej oraz dla przedszkolaków, a także Dzień Babi i Dziadka, mikołajki dla dzielnicy mieszkańców Dzielnicy Północ.

Partnerzy w wywiadzie podali przykłady działań, które szkoła prowadziła w celu zaspokojenia potrzeb środowiska lokalnego. Szczegółowo omówili działania prowadzone wspólnie ze szkołą.

Dyrektor uważa, że szkoła korzysta z zasobów środowiska w procesie nauczania. W wywiadzie wymienił zasoby środowiska lokalnego, z których korzysta szkoła w procesie nauczania. Szczegółowo odniósł się do większości instytucji i osób, z którymi szkoła współpracuje. W badaniu ankietowym wskazał na następujące działania dydaktyczne, wychowawcze lub organizacyjne, które były prowadzone we współpracy z podmiotami środowiska

lokalnego: zakup sprzętu dla szkoły, imprezy środowiskowe, projekty edukacyjne, organizacja zajęć pozalekcyjnych, prowadzenie lub współprowadzenie lekcji, pomoc socjalna dla uczniów, a także wymiana nauczycieli uczestniczących w pracach komisji w trakcie sprawdzianu klas VI, wspólne sprawdzanie testów Konkursu interdyscyplinarnego, udostępnianie pomieszczeń szkoły podmiotom środowiska lokalnego (świetlica, sala gimnastyczna, harcówka), współpraca przy wykonaniu zdjęć uczniów (klasowych, indywidualnych, Szkolnych Koperników), wypożyczanie strojów i kostiumów, oddelegowanie nauczyciela w charakterze tłumacza. Dyrektor wskazał następujące kluczowe działania:

- udział w projektach edukacyjnych unijnych "Radosna szkoła", "Rybnicka szkoła przyszłości",
- prowadzenie lub współprowadzenie lekcji – dotyczących szeroko pojętego bezpieczeństwa (policja, straż, GOPR, ratownictwo medyczne), lekcje biblioteczne, muzealne, spotkanie z osobą niewidomą,
- organizacja zajęć pozalekcyjnych (szachy, zajęcia taneczne z zespołem Przygoda, zajęcia artystyczne – kółko malarskie Paleta),
- imprezy środowiskowe – spotkanie z Mikołajem, Dzień Dziecka, Dzień Seniora.

Nauczyciele w badaniu ankietowym wskazali na następujące działania dydaktyczne, wychowawcze lub organizacyjne realizowane przez szkołę we współpracy z podmiotami środowiska lokalnego: organizacja zajęć pozalekcyjnych (29 wskazań), organizacja wyjazdów i wycieczek szkolnych (27), imprezy środowiskowe (27), zakup sprzętu dla szkoły (25), pomoc socjalna dla uczniów (19), projekty edukacyjne (19), organizacja zajęć profilaktycznych (18), stypendia dla najlepszych uczniów (9). Ponadto nauczyciele wymienili m.in. współpracę z rodzicami przy organizacji imprez, przygotowanie tematycznych przedstawień dla przedszkolaków, kolegów z klas młodszych oraz jasełek dla ośrodka pomocy, współorganizacja akcji i konkursów, udostępnianie pomieszczeń szkoły podmiotom środowiska lokalnego.

Rodzice uważają, że środowisko lokalne może wesprzeć szkołę w jej działaniach. Uczniowie korzystają z basenu, trenerzy (szachy, szermierka, koszykówka, harcówka) prowadzi zajęcia z chętnymi uczniami, odbywają się audycje umuzykalniające w teatrze i w szkole muzycznej, lekcje historii w muzeum, lekcje zoologiczne, współpraca z kościołem, biblioteką, policją, strażą miejską, poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

Dyrektor w wywiadzie stwierdził, że najważniejsze korzyści, jakie odnoszą uczniowie dzięki współpracy szkoły z podmiotami działającymi w lokalnym środowisku:

- poznawanie najbliższego środowiska – zagospodarowanie terenu, ciekawi ludzie, miejsca pracy, tradycje, instytucje,
- kształtowanie postaw społecznych, współpracy,
- aktywne spędzanie wolnego czasu, rozwijanie zainteresowań,
- propagowanie postaw prozdrowotnych i ekologicznych,
- kształcenie empatii, uwrażliwienie na potrzeby innych,
- świadomość, że w potrzebie (szeroko rozumianej) można na kogoś liczyć, ktoś może nam pomóc.

Nauczyciele w wywiadzie powiedzieli, że najważniejszymi korzyściami, jakie odnoszą uczniowie dzięki współpracy szkoły z organizacjami to poznawanie najbliższego środowiska (ciekawi ludzie, miejsca pracy, tradycje, zagospodarowanie czasu wolnego, propagowanie postaw prozdrowotnych), możliwość uczestnictwa w organizowanych konkursach, umiejętność dzielenia się z innymi, współpraca. Profilaktyka zdrowotna (np. fluoryzacja, badanie wad postawy). Możliwość dalszego rozwijania zainteresowań uczniów.

Uczniowie w wywiadzie powiedzieli, że w szkole dzieje się wiele różnych ciekawych rzeczy. Kiedyś była tutaj Super Niania, która spotkała się z rodzicami. Do szkoły przychodzą policjanci, strażacy i rozmawiają z uczniami o sprawach związanych z bezpieczeństwem. Często uczniowie wychodzą ze szkoły i spotykają się z ciekawymi ludźmi. Poza tym w szkole odbywają się żywe lekcje historii, przedstawienia. Dzieci przeprowadzają wywiady z różnymi osobami do szkolnej gazetki. W szkole odbyły się ciekawe zajęcia z udzielania pierwszej pomocy.

Powyższe argumenty świadczą o bardzo wysokim poziomie spełnienia wymagania.

Poziom spełnienia wymagania: A

Szkoła w opinii rodziców i środowiska lokalnego przygotowuje uczniów do funkcjonowania na rynku pracy. Nauczyciele współpracują z absolwentami włączając ich w swoją codzienną pracę.

Nauczyciele w badaniu ankietowym zostali zapytani, czy wykorzystują informacje o losach absolwentów do doskonalenia procesu nauczania lub wychowania. Większość z nich (28 z 33) odpowiedziała, że robi to od czasu do czasu. Zapytani, czy podejmują współpracę z absolwentami, odpowiedzieli: tak, od czasu do czasu (29 z 33), tak, regularnie (3 z 33), tak, ale sporadycznie (1 z 33). Dyrektor w wywiadzie stwierdził natomiast, że szkoła często podejmuje współpracę z byłymi uczniami. W opinii dyrektora i nauczycieli współpraca z absolwentami polega m.in. na dzieleniu się wiedzą z absolwentami odbywającymi praktyki studenckie w szkole, umożliwieniu absolwentom prowadzenia zajęć a terenie szkoły, wspólnym prowadzeniu zajęć i akcji. Poza tym także na kontaktach indywidualnych, udzielaniu porad i zapraszaniu na szkolne uroczystości.

Nauczyciele twierdzą, że szkoła, w której pracują, przygotowuje dzieci do dalszej edukacji. W badaniu ankietowym (31 z 33) stwierdzili, że uczniowie, aby zapewnić sobie możliwość dalszej nauki, nie potrzebują korepetycji. Większość rodziców (49 z 76) potwierdza to zdanie. Pozostali (27 z 76) ma odmienne zdanie w tej sprawie.

Dyrektor i nauczyciele w wywiadzie wymienili działania, jakie prowadziła szkoła w tym lub poprzednim roku szkolnym, by przygotować uczniów do funkcjonowania na rynku pracy: kształtowanie umiejętności swobodnego posługiwania się językiem obcym, stosowania technologii informacyjno – komunikacyjnej, wykorzystania wiedzy w praktyce, korzystania z różnych źródeł informacji, kształtowanie umiejętności prezentowania swoich mocnych stron i umiejętności, pracy w zespole, radzenia sobie w sytuacjach trudnych, samodzielnego dokonywania właściwych wyborów i podejmowania decyzji oraz kształtowanie takich cech jak: pracowitość, systematyczność, uczciwość, rzetelność, odpowiedzialność, pomysłowość, zaradność niezbędnych w życiu zawodowym,

Partnerzy w wywiadzie powiedzieli, że oferta szkoły jest dostosowana do potrzeb obecnego rynku pracy. Zdecydowana większość (70 z 76) rodziców w badaniu ankietowym stwierdziła, że uczniowie tej szkoły są dobrze przygotowani do funkcjonowania w dalszym życiu.

Powyższe argumenty świadczą o wysokim poziomie spełnienia wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Nauczyciele podejmują działania, by upowszechnić informacje na temat swojej pracy i sukcesów, jakie odnoszą ich uczniowie. Środowisko lokalne postrzega szkołę jako dbającą o jakość nauczania, własny wizerunek i relacje z partnerami.

Dyrektor uważa, że podejmowane przez szkołę działania informacyjne służą jej prezentowaniu i upowszechnianiu informacji. W badaniu ankietowym wymienił sposoby, w jakie szkoła komunikuje o swojej ofercie, działaniach i osiągnięciach. W tym celu przygotowywane są specjalne informatory, ulotki, foldery na temat działalności placówki oraz prowadzona jest własna strona internetowa. Poza tym o szkole można przeczytać w szkolnej gazecie, na tablicach ogłoszeń. Szkoła cyklicznie prezentuje się w lokalnych mediach poprzez ogłoszenia i artykuły w prasie, radiu i telewizji. Dyrektor dodał, że na bieżąco uzupełniana jest strona internetowa szkoły, informacja o ofercie zamieszczana jest także na stronie internetowej miasta. Natomiast sprawozdanie z kiermaszu świątecznego, otwarcia placu zabaw dla dzieci czy „Dnia otwartego” znalazły się w „Gazecie Rybnickiej”. Dyrektor stwierdził, że nie więcej niż miesiąc temu ostatni raz szkoła podjęła działania promocyjno-informacyjne dotyczące swojej działalności lub osiągnięć uczniów. Analiza dokumentów potwierdza zdanie dyrektora.

Przedstawiciele lokalnego środowiska w wywiadzie potwierdzili, że znają osiągnięcia szkoły i jej uczniów. Partnerzy szkoły w wywiadzie powiedzieli, że szkoła informowała ich o sukcesach uczniów w konkursach i zawodach, przyznaniu im stypendiów i nagród. W ich opinii informacje te są raczej wystarczające. Rodzice w badaniu ankietowym stwierdzili, że szkoła poinformowała ich o: sukcesach uczniów w konkursach (73 z 76), zawodach i imprezach sportowych (64 z 76), konkursach przedmiotowych (53 z 67), udziale przedstawicieli szkoły w ważnych wydarzeniach i uroczystościach (30 z 76), zrealizowaniu przez szkołę projektu lub udział w akcji społecznej (27 z 76), otrzymaniu przez szkołę dotacji lub grantu (19 z 76), nagrodach i wyróżnieniach przyznawanych nauczycielom i innym pracownikom szkoły (12 z 76).

Nauczyciele w badaniu ankietowym napisali, że mówią rodzicom o tym, jaki jest cel edukacyjny działań, które realizują (33 z 33), jaki jest cel wychowawczy działań (33 z 33), jakie cele chce realizować szkoła (31 z 33), jakie działania szkoły sprawdzają się ze względu na ich wartość edukacyjną (30 z 33). Większość rodziców potwierdziła opinie nauczycieli. W badaniu ankietowym zaznaczyli, że są informowani o: celach, które chce realizować szkoła (59 z 76), celach edukacyjnych działań, które realizują nauczyciele (55 z 76), celach wychowawczych działań, które realizują nauczyciele (48 z 76), działaniach szkoły, które sprawdzają się ze względu na ich wartość wychowawczą (31 z 76), działaniach szkoły, które sprawdzają się ze względu na ich wartość edukacyjną (30 z 76). Przedstawiciel samorządu w wywiadzie powiedział, że pracownicy szkoły informują organ prowadzący o tym, jaki jest sens edukacyjnych i wychowawczych działań, które realizują, jakie cele szkoła chce realizować oraz jakie działania szkoły sprawdzają się ze względu na ich wartość edukacyjną a jakie ze względu na ich wartość wychowawczą.

Dyrektor uważa, że szkoła promuje wartość uczenia się przez całe życie. W wywiadzie stwierdził, że szkoła prowadziła dla lokalnego środowiska szkolenia, akcje społeczne oraz działania informacyjne. W jego opinii kluczowe działania dot. edukacji dorosłych to cykl warsztatów dla rodziców w ramach „Akademii dla Rodziców”. Poza tym akcje proekologiczne uświadamiające mieszkańcom dzielnicy zagrożenia, np. spalania śmieci oraz działania informacyjne dotyczące sześciolatków w szkole, pomocy psychologiczno – pedagogicznej, jakiej mogą oczekiwać rodzice ze strony szkoły.

Rodzice w badaniu ankietowym wskazali na następujące działania edukacyjne dla rodziców lub innych dorosłych, jakie prowadziła szkoła: akcje społeczne (36 z 76), działania informacyjne (31 z 67), szkolenia (22 z 76), spotkania z ciekawymi ludźmi (21 z 76), konsultacje, debaty angażujące członków lokalnej społeczności (16 z 67), konkursy (14 z 76), projekty edukacyjne (11 z 76). Troje ankietowanych twierdzi, że szkoła nie prowadziła takich działań.

Partnerzy szkoły w wywiadzie wskazali natomiast na następujące działania edukacyjne dla dorosłych, jakie prowadziła szkoła: szkolenia, projekty edukacyjne, spotkania z ciekawymi ludźmi oraz działania informacyjne.

W szkolnej dokumentacji znajdujemy informacje na temat działań szkoły promujących wartość uczenia się i potwierdzające opinie respondentów.

Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska postrzegają szkołę jako dbającą o jakość uczenia się. W opinii

partnerów szkoły świadczy o tym wysoki wynik uczniów w sprawdzianie zewnętrznym oraz ich udział i sukcesy w konkursach. Rodzice w zdecydowanej większości (65 z 76) w badaniu ankietowym stwierdzili, że szkoła dba o jakość uczenia się. W wywiadzie powiedzieli, że świadczą o tym wyniki dzieci ze sprawdzianu po szóstej klasie oraz to, że dzieci chodzą z chęcią do szkoły i mogą się pochwalić sukcesami w konkursach i zawodach sportowych.

Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska postrzegają szkołę jako dbającą o relacje z lokalnym środowiskiem. Partnerzy szkoły stwierdzili w wywiadzie, że nauczycielom i innym pracownikom szkoły zależy na współpracy z lokalnym środowiskiem. Rodzice w badaniu ankietowym zapytani, czy w ich opinii nauczycielom i innym pracownikom szkoły zależy na współpracy z domem rodzinnym uczniów, odpowiedzieli: raczej tak (33 z 76), zdecydowanie tak (29 z 76), raczej nie (10 z 76), zdecydowanie nie (4 z 76).

Powyższe argumenty świadczą o wysokim poziomie spełnienia wymagania.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wymaganie: *Rodzice są partnerami szkoły*

Komentarz:

Rodzice wyrażają swoje opinie na temat pracy szkoły, a ich głos jest brany pod uwagę. Współpraca nauczycieli z domem rodzinnym uczniów w zakresie wychowania wpływa na podejmowane przez nauczycieli decyzje w sprawach uczniów.

Dyrektor oraz nauczyciele uważają, że rodzice dzielą się z nimi na temat pracy szkoły oraz procesu nauczania. Dyrektor w wywiadzie powiedział, że rodzice robią to podczas zebrań prowadzonych przez wychowawców, indywidualnej rozmowy w ramach wyznaczonych godzin spotkań dla rodziców, indywidualnych dyskusji poza wyznaczonymi godzinami spotkań dla rodziców, przy okazji uroczystości i imprez szkolnych i klasowych, a także w trakcie ankietowania oraz wykorzystując skrzynkę korespondencji lub telefon. Nauczyciele w badaniu ankietowym potwierdzili zdanie dyrektora i powiedzieli, że rodzice dzielą się z nimi swoimi opiniami w czasie indywidualnych rozmów w ramach wyznaczonych godzin spotkań dla rodziców (31 z 33), indywidualnych rozmów poza wyznaczonymi godzinami spotkań z rodzicami (np. podczas przerw, "okienek", itp.) (31 z 33), podczas zebrań rodziców (28 z 33), przy okazji uroczystości i imprez szkolnych i klasowych (28 z 33), w ankietach (28 z 33), a także w trakcie rozmów telefonicznych (14 z 33). Rodzice w badaniu ankietowym wskazali na: zebrania rodziców (70 z 76), indywidualne rozmowy w ramach wyznaczonych godzin spotkań dla rodziców (54 z 76), uroczystości i imprezy (36 z 76), indywidualne rozmowy poza wyznaczonymi godzinami spotkań dla rodziców (29 z 76). Ankietowani (62 z 76) twierdzą, że nauczyciele poświęcają odpowiednią ilość czasu na kontakty z rodzicami. Zdecydowana większość (60 z 76) uważa, że w szkole tworzone są możliwości do dzielenia się przez rodziców opiniami na temat funkcjonowania szkoły. Poza tym uważają (61 z 76), że szkoła stwarza rodzicom możliwości do dzielenia się opiniami i oczekiwaniami na temat jej pracy.

Dyrektor oraz nauczyciele w wywiadach stwierdzili, że opinie rodziców są brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły. Wymienili przykładowe działania, które zostały podjęte lub zmienione przez szkołę pod wpływem opinii rodziców: ewaluacja „Regulaminu Punkowego Oceniania Zachowania uczniów klas 4-6”, zmiana godzin funkcjonowania świetlicy szkolnej, utworzenie procedury odprowadzania przez nauczycieli uczniów do świetlicy po zajęciach i odbierania ich ze świetlicy na koła zainteresowań, organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej, proponowanie dni wolnych od zajęć dydaktyczno-wychowawczych, organizacja kół zainteresowań i zajęć wyrównawczych, podział zysków z kiermaszu świątecznego, organizacja imprez, np. Dnia Dziecka, komers, wycieczki szkolne, zwiększenie liczby konsultacji. Biorący udział w ankietowaniu nauczyciele (31 z 33) napisali, że opinie rodziców są brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły.

Rodzice (57 z 76) w badaniu ankietowym potwierdzili zdanie nauczycieli i dyrektora i stwierdzili, że ich opinie są brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły. W wywiadzie wskazali działania, które zostały podjęte lub zmienione przez szkołę pod wpływem opinii rodziców. Są to: zajęcia dodatkowe (np. szachowe, językowe, artystyczne), asortyment w sklepiku, zakup szafek dla uczniów. Poza tym pieniądze uzyskane z kiermaszów świątecznych przeznaczyci na chorą dziewczynkę.

Nauczyciele w badaniu ankietowym wskazali, w jaki sposób wspierają rodziców w wychowaniu dzieci: służą radą i wsparciem w sytuacjach problemowych (33 z 33), doradzają, gdzie rodzice mogą szukać wsparcia (33 z 33), starają się poznać sytuację życiową wychowanków i ich rodzin (32 z 33), utrzymują stały kontakt z rodzicami (30 z 33), w zależności od potrzeb prowadzą indywidualne lub grupowe spotkania z rodzicami (29 z 33).

Rodzice w badaniu ankietowym wskazali formy wsparcia wychowawczego, jakie oferuje szkoła: szkoła oferuje pomoc specjalisty pedagoga (68 z 76), wychowawca współpracuje z rodzicem (63 z 76), nauczyciele współpracują z rodzicami (42 z 76), dyrektor współpracuje z rodzicami (39 z 76), szkoła pośredniczy w uzyskaniu pomocy z zewnętrznych instytucji, np. poradni psychologiczno-pedagogicznej (35 z 76), pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej (20 z 76), opieka socjalna (16 z 76), prowadzenie warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze (15 z 76), poradnictwo wychowawcze (13 z 76), szkoła oferuje pomoc logopedy (13 z 76), szkoła oferuje pomoc specjalisty psychologa (13 z 76). W opinii rodziców szkoła umożliwi im dostęp do następujących form wsparcia rodziców w wychowaniu: pomoc pedagoga lub psychologa szkolnego (66 z 76), udzielanie rad i wsparcia przez nauczycieli (wychowawców) w sytuacjach problemowych (39 z 76), doradztwo w ramach indywidualnych lub grupowych spotkań z nauczycielem/wychowawcą (30 z 76), pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej (26 z 76), opieka socjalna (12 z 76). Wśród form wsparcia oferowanych przez szkołę rodzice za rzeczywiście pomocne uważają: pomoc pedagoga lub psychologa szkolnego (64 z 76), udzielanie rad i wsparcia przez nauczycieli (wychowawców) w sytuacjach problemowych (46 z 76), doradztwo w ramach indywidualnych lub grupowych spotkań z nauczycielem/wychowawcą (31 z 76), pomoc poradni psychologiczno-pedagogicznej (25 z 76), prowadzenie warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze (19 z 76), opiekę socjalną (13 z 76).

Z obserwacji placówki wynika, że w widocznym miejscu w szkole wywieszono informacje o godzinach dyżurów nauczycieli dla rodziców, o godzinach dyżurów dyrekcji szkoły dla rodziców, o innych formach kontaktu (telefon, adres mailowy). Wywieszono także informacje skierowane do rodziców na temat wychowania, np. o problemach wychowawczych, jak rozmawiać z dzieckiem.

Z analizy dokumentów wynika, że w szkolnych dokumentach opisano zasady udzielania pomocy pedagoga lub psychologa szkolnego, prowadzenia warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze, pomocy poradni psychologiczno-pedagogicznej, poradnictwo wychowawcze, opieka socjalna.

Wszyscy (33) nauczyciele w badaniu ankietowym stwierdzili, że rodzice są w wystarczającym stopniu informowani o sukcesach i trudnościach ich dzieci. Zdecydowana większość rodziców (68 z 76) w badaniu ankietowym potwierdziła to zdanie nauczycieli. Twierdzą (65 z 76) także, że są wystarczająco poinformowani przez szkołę na temat trudności, jakie ma w szkole ich dziecko. Rodzice w wywiadzie stwierdzili, że nauczyciele informują ich na temat wychowania, postępów dzieci w nauce.

Nauczyciele w wywiadzie wymienili działania organizowane przez szkołę w tym lub poprzednim roku szkolnym, w których uczestniczyli rodzice: organizacja wycieczek szkolnych i sprawowanie opieki podczas wyjazdu, systematyczne uczestnictwo w zebraniach i konsultacjach indywidualnych z nauczycielem, pedagogiem oraz spotkaniach okazjonalnych, aktywny udział w kiermaszu świątecznym, w akademiach środowiskowych, branie udziału w ewaluacji wewnętrznej, zakup nagród dla dzieci w konkursach szkolnych i międzyszkolnych, organizacja uroczystości klasowych, zbiórka surowców wtórnych.

Dyrektor w wywiadzie powiedział, że rodzice mają znaczący wpływ na działania szkoły, np.: współtworzenie Programu Wychowawczego szkoły i Programu Profilaktyki, organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej, proponowanie dni wolnych od zajęć dydaktyczno-wychowawczych, organizacja kół zainteresowań i zajęć wyrównawczych, podział zysków z kiermaszu świątecznego, organizację Dnia Dziecka, komersu, wycieczek szkolnych, imprez klasowych, doposażenie szkoły z budżetu Rady Rodziców. Podał następujące przykłady współuczestniczenia rodziców w decydowaniu o życiu szkoły, np.: organizacja wycieczek szkolnych i sprawowanie opieki podczas wyjazdu, systematyczne uczestnictwo w zebraniach i konsultacjach indywidualnych z nauczycielem, pedagogiem oraz spotkaniach okazjonalnych, aktywny udział w kiermaszu świątecznym, w akademiach środowiskowych, udział w ewaluacji wewnętrznej, zakup nagród, organizacja uroczystości klasowych. Wszyscy (33) poddani badaniu ankietowemu nauczyciele stwierdzili, że rodzice uczestniczą w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły. Jako decyzje, na które rodzice mieli wpływ, wymienili, np.: współtworzenie programu wychowawczego szkoły i programu profilaktyki, organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej, proponowanie dni wolnych od zajęć dydaktyczno-wychowawczych, organizowanie kół zainteresowań i zajęć wyrównawczych, podział zysków z kiermaszu świątecznego, organizowanie imprez.

Rodzice w badaniu ankietowym stwierdzili, że uczestniczyli w decyzjach dotyczących życia szkoły: raczej tak (25 z 76), zdecydowanie tak (13 z 76), raczej nie (33 z 76), zdecydowanie nie (5 z 76). Jako przykłady decyzji

dotyczących życia szkoły, w których podejmowaniu brali udział, podali, np.: organizacja imprez, kiermaszu, pikniku, wykorzystanie pieniędzy zebranych przez rodziców, wybór miejsca klasowej wycieczki dziecka, zakup szafek, organizacja zajęć pozalekcyjnych, dofinansowanie wyjazdów dla dzieci, remonty i modernizacje w szkole, wycofanie niezdrowej żywności ze sklepu szkolnego, zmiana menu w stołówce. Rodzice w wywiadzie powiedzieli, że podejmowali decyzje dotyczące wyjazdów na wycieczki, zielonej szkoły, jakie imprezy mają się w szkole odbywać oraz o wydatkowaniu pieniędzy z rady rodziców.

Powyższe argumenty świadczą o wysokim poziomie spełnienia wymagania.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wnioski z ewaluacji:

1. Szeroka współpraca szkoły z różnymi podmiotami działającymi na terenie miasta przyczynia się do poszerzenia oferty placówki, uczy dzieci celowego korzystania z zasobów środowiska lokalnego oraz kształtuje ich świadomość społeczną i przywiązaną do małej ojczyzny.
2. Wyniki, jakie uzyskują uczniowie na sprawdzianie zewnętrznym oraz ich sukcesy powodują, że szkoła przez środowisko jest postrzegana jako placówka promująca wartość uczenia się i dbająca o jakość swojej pracy.
3. Szkoła podejmuje skuteczne działania na rzecz informowania rodziców na temat sukcesów i trudności ich dzieci.
4. Nauczyciele podejmują działania, by koncepcja pracy szkoły była dostosowana do warunków, w jakich pracuje szkoła, a także by odzwierciedlała jej charakter i priorytety zawarte w realizowanych programach oraz została upowszechniona wśród całej społeczności.
5. Współdziałanie nauczycieli z domem rodzinnym uczniów oraz przygotowana zróżnicowana oferta zajęć pozalekcyjnych spowodowały, że rodzice uważają szkołę za pomocną w rozwijaniu zainteresowań i pasji ich dzieci.
6. Współpraca między nauczycielami powoduje, że procesy edukacyjne zachodzące w szkole są zgodnie z potrzebami planowane, monitorowane i doskonalone.
7. Dzięki pracy wychowawczej dzieci czują się w szkole bezpieczne, mogą wyrażać własne zdanie, uczestniczą w działaniach o charakterze charytatywnym i ekologicznym oraz postrzegają swoją szkołę jako wyróżniającą się wśród innych.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Procesy	
Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy	B
Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej	B
Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany	A
Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli	B
Kształtuje się postawy uczniów	A
Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych	B
Obszar: Środowisko	
Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju	A
Wykorzystywane są informacje o losach absolwentów	B
Promowana jest wartość edukacji	B
Rodzice są partnerami szkoły	B

Raport sporządzili:

- Iwona Fit
- Maria Szymanowska

Kurator Oświaty:

.....